

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruksdepartementet Møre og Romsdal fylke	
Dokumentnr.: 03,3044	Doknr.: 183
Mottatt: 23 MAR 2004 ASR/UR	
Saksbeh.: JAA	Ark.: 482
Kopier:	Avskr.:

Dykkar ref.:   Dykkar dato: Vår ref.:   Vår saksbehandlar: Vår dato:
FM2003/14472/HANY/530   Harald Nymoen, 71258208   17.03.2004

Ny lov om skogbruk - høring.

Landbruksdepartementet har sendt ut forslag til ny Skogbrukslov til høring. Lova skal erstatte tidlegare lov frå 21. mai 1965.

Generell merknad til lovframlegget.

Ei ny lov om skogbruket blei varsla i St.meld. nr 17 (1998-99) Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren (Skogmeldinga). Stortinget behandla Skogmeldinga våren 1999. Under handsaminga var næringskomiteen i Stortinget samd med Regjeringa i at dei skogpolitiske utfordringane kravde eit moderne og funksjonelt juridisk rammeverk, at det burde utarbeidast ei ny skoglov og at ei ny skogbrukslov måtte bli ei næringslov der prinsippet om fridom under ansvar blei oppretthalde. Næringskomiteen slutta seg også til Regjeringa sitt syn om at det var mogleg og ønskeleg å auke avverkinga. Vidare sa komiteen at skogeigarane sitt ansvar for å forvalte eigne skogressursar og å ta omsyn til miljøverdiar skulle stå sentralt i ei ny skoglov.

Gjennom snart 100 år har norsk skogbruk hatt som målsetting å bygge opp skogressursane etter at landsskogtakseringa på 1920 - talet avdekte at ressursane var i dårleg forfatning. Den langsiktige ressursoppbygginga som har skjedd sidan, gjer at skogbruket i dag har ein stor grad av handlefridom der ressursutnytting og verdiskaping kan aukast monaleg samstundes som omsynet til skogen sine øvrige funksjonar kan takast vare på. Skogbruk og trebasert industri er framleis ei svært viktig landbasert næring. Norsk skogbruk har potensiale som gjer at det kan forsyne den norske skogindustrien med det tømmeret industrien treng utan import av trevirke. Samstundes med ressursoppbygginga, har økonomien i skogbruket utvikla seg negativt over lengre tid. På mange eigedomar er inntekta frå skogen ikkje så viktig som den ein gong var. Berre eit lite tal skogeigarar har no skogen som einaste inntekt. Den yrkesaktive skogeigar som rekna tømmerprisen som nettoinntekt, er på veg ut av skogen. Skogressursane i tidlegare skogsvake område er i sterk auke, og nye eigargrupper er på veg inn der miljø og tradisjonar frå eit aktivt skogbruk er svakt.

Utviklinga har ført til sterkt redusert aktivitet i norsk skogbruk. Å snu ein slik trend er ei av utfordringane som skoglova bør ta inn over seg og ta omsyn til. Verdiskapinga frå skogbruk og trebasert industri kan aukast monaleg med råstoff frå norske skogar utan reduksjon av viktige miljø- og naturkvalitetar.

Vi meiner ut frå dette og at Stortinget si oppmoding om at dette skal vere ei næringslov, at den nye skoglova bør ha klare reglar om aktiv utnytting av skogressursane i § 1, om formål og § 4, om skogeigar sitt ansvar:

Merknader til dei ulike paragrafane i lovframlegget.

§ 1. Formålet med lova

Stortinget sin føresetnad for lovarbeidet var at lova skulle vere ein næringslov. Skogloven skal sikre næringsaktivitet, samstundes som all næringsaktivitet plikter til å ta omsyn til biologisk mangfald osv. Møre og Romsdal fylke meiner at dette må komme tydlegare fram i formålsparagrafen.

Møre og Romsdal fylke fremmer ut frå dette følgjande forslag til formålsparagraf.

Denne lov har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursane med sikte på langsiktig næringsutvikling og verdiskaping. All næringsverksemd i skogen skal ta omsyn til det biologiske mangfaldet, omsyn til landskap, friluftsliv og kulturverdiane i skogen.

§ 5 Skogregistrering og skogbruksplan

I siste avsnitt legg lovtteksten opp til at departementet kan utarbeide forskrift med m.a. krav til innhaldet i planen og føresegner om korleis data som vert samla inn skal forvaltast. Vi reknar med at ei slik forskrift berre vil gjelde dersom planarbeidet er delfinansiert med offentlege midlar. Dette bør i så fall presiserast i lovtteksten.

§ 6. Forynging og stell av skog

Skogbruk er ei langsiktig næring og kan ikkje utan vidare samanliknast med investeringar i andre næringar. Det er derfor viktig at skoglova presiserar at skogeigar har ei plikt til å forynge skog etter hogst.

Vi meiner at første ledd, andre punktum kan vere misvisande i høve til det som står i første punktum. Skogeigaren plikter å sjå til at det er samheng mellom hogstform og metode for forynging. Dette støtter vi, men så står det at nødvendig tiltak for å legge til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd. Nødvendig tiltak for å legge til rette for naturleg forynging er mellom anna at det blir sett igjen tilstrekkeleg med frøtre i nærleiken. Dette er eit tiltak som ikkje kan setjast i verk etter at hogsten er gjennomført.

Vi foreslår å endre første ledd til følgjande:

Skogeigar pliktar å syte for tilfredsstillande forynging etter hogst. Val av metode for forynging skal skje før hogst vert sett i verk, og skogeigar må sørgje for at det er samheng mellom hogstform og metode for forynging. Andre nødvendige tiltak for å leggje til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd.

Frø- og planteforsyninga bør behandlast i eit eiga avsnitt, gjerne eigen paragraf , der det bør gå fram at departementet skal legge til rette for frø- og planteforsyning. Det bør vidare presiserast at frø- og planteforedling er ei statlig oppgåve. Under arbeidet med forskrift om tilfredsstillande forynging bør det presiserast at minste tal planter per daa fordelt på bonitet skal være etablert forynging, og ikkje tal på utsette planter.

§ 7. Vegbygging i skog

Vegutbygging i skogen skal primært tene næringsmessige omsyn knytt til landbrukseigedomane. Ut frå dette meiner vi at det bør gjerast ei redigering av forslaget slik at dei faglege føresetnader for planlegging og bygging kommer først, deretter reglar om godkjenning frå skogbruksstyresmakt og departementet sitt høve til å gi nærare forskrift.

Vårt forslag til lovtekst blir etter dette:

Bygging av vegar til skogbruksformål skal gi grunnlag for utnytting av skogressursane. . Det skal leggjast vekt på å oppnå eit rasjonelt vegnett, der det også blir tatt omsyn til den nytten vegen kan få for anna næringsverksemd knytt til landbrukseigedomane. Planlegging og bygging skal skje på ein måte som tar vare på viktige miljøverdiar og som sikrar landbruksfaglege heilskapsløysingar.

Bygging av vegar til skogbruksformål kan berre gjennomførast etter løyve frå skogbruksstyresmakta, jf. § 3. Departementet kan gi nærare forskrifter om godkjenning, planlegging og bygging av skogsvegar og av andre anlegg og tekniske inngrep knytte til skogbruk.

§ 9. Førebyggjande tiltak

Lova legg opp til at det kan bli aktuelt å ta inn eit eige avsnitt om tiltak for å hindre skade av vilt på skog under forynging. Dette bør og gjelde for produksjonsskog. I hovudsak vil dette dreie seg om elg og hjort. Møre og Romsdal fylke vil legge til at skadeomfanget og konsekvensane kanskje er større på allereie etablert skog ved barkskrelling og etterfølgjande roteangrep på standsskog, enn den er på skog under forynging.

I avsnittet blir det vist til § 7 i denne lov, vi reknar med at dette er ein skrivefeil og at det rette skal være § 6.

I utgangspunktet er forvaltning av elg og hjort delegert ned til lokalt nivå, der grunneigarane i langt større grad skal ta ansvar for eiga viltstamme gjennom utarbeiding av bestandsplanar. Kommunen kan nekte å godta planen dersom den går på kostnad av andre samfunnsinteresser, og ein for tett viltbestand skal i utgangspunktet kunne bli fanga opp her.

Arealmessig kan ein bestandsplan gå heilt ned mot minstekravet for teljande areal i kommunen. I dag har vi for mange bestandsplanar på for små areal til å kunne si at vi har ein godt fungerande hjorteviltforvaltning. Bestandsplanane er ofte så små i areal at vi ikkje fangar opp hjortestamme og skadeproblema i same plan. Mange kommunar har i tillegg nedprioritert skogfagleg kompetanse. Ein kan dermed frykte at mange bestandsplanar vil bli godkjent i kommunen utan at det er tatt tilstrekkelig omsyn til skadeproblem av ein for tett viltstamme.

§ 11. Meldeplikt.

Vi har ikkje serskilt merknad til innføring av slik føresegn.

Forslaget inneber at melding skal sendast til kommunen seinast 3 veker før tiltaket er tenkt sett i verk og at tiltaket ikkje kan utførast før tilbakemelding frå kommunen er motteke. Det er ikkje sett frist for tilbakemelding frå kommunen. Vi meiner at reglane i forvaltingslova for sakshandsamingstid bør ligge til grunn for kommunen si tilbakemelding etter denne føresegna, og at dette bør kome fram i lova.

§ 14. Innbetaling til skogfond

Skogeigarar i skogreisingsstrok med glisen naturskog og lite hogstmogen skog med stort behov for forynging og ungskogpleie, har slik ordninga er i dag ikkje same høve til å nytte ordninga med skogavgift med skattefordel som skogeigarar i skogstrok. Dette gjer at ordninga med skogfond som viktig verkemiddel i skogpolitikken i desse område vil ha liten betydning. Med bakgrunn i dette gjer vi forslag om at skogeigarar i desse områda med stort investeringsbehov i forynging, ungskogpleie og andre kvalitetsfremjande tiltak, og som samstundes ikkje har moglegheit for oppbygging av skogfond gjennom ordinær fondsoppbygging, får høve til ein direkte innbetaling på skogfondet. På denne måten vil dei få same skattemessige fordel som skogeigarar i meir tradisjonelle skogstrok.

Forslaget fastlegg i 2. ledd at skogeigarar skal setje av middel til skogfondet også for bruk av virke til å dekkje eige behov i samband med verksemd som gjeld jord og skog. Dette er ei utviding av avgiftsplikta i høve til gjeldande reglar. Vi er redde for at denne utvidinga vil bli sers vanskeleg å gjennomføre og halde kontroll med.

Vi viser også til kommentar til lovforslaget der det blir opplyst at forslaget inneheld same formuleringa som i § 41 i gjeldande lov. Vi vonar at dette er ein feil i foreslått lovtekst som må rettast opp.

§ 15 Bruk av skogfondet

Etter lovforslaget skal midlane frå skogfondet i første rekke brukast til å fremme skogkultur, skogbruksplanlegging, skogproduksjon og tiltak for å sikre miljøkvalitetar. For å gi grunnlag for rasjonell drift i område med vanskeleg terreng og beresvak mark, er det framleis ei utfordring å halde fram vegutbygginga i viktige delar av landet.

Det som no blir foreslått saman med bortfallet av høve til å nytta skogavgift med skattefordel til bygging av nye skogsvegar, vil gi vanskelegare finansiering og vere eit signal om nedprioritering av vegutbygging i desse deler av landet. Ut frå dette vil vi rå til at bruk av skogfond til vidare utbygging av skogsvegnett framleis skal ha prioritet på line med andre langsiktige investeringar i skogbruket.

§ 19 Tilsyn, kontroll og rapportering

I kommentarane til lovteksta peiker departementet på at kontrollrutinane knytt til ulike sertifiseringssystem i større grad bør nyttast av kommunane. Vi er samde i dette, men peiker likevel på at offentlig skogforvaltning og private skogeigarorganisasjonar kan ha ulikt syn på langsiktige investeringar. Skogeigarorganisasjonane har eit innteningskrav, og kan av den grunn ha eit kortsiktig økonomisk perspektiv. Vi har sett klare tendensar til at organisasjonane ønskjer å redusere kostnadene ved etablering av ny skog så mykje at kvaliteten på framtidsskogen kan bli redusert.

På bakgrunn av dette vil det være viktig at offentlig forvaltning har ansvar for kontroll og tilsyn slik lovteksten legg opp til. Vi meiner elles at det er uheldig at ordet skogoppsyn er fjernet frå lovteksten. Oppsynsbegrepet er tatt i bruk også på andre område i offentlig forvaltning t.d. Statens naturoppsyn.

Loven set krav til at skogeigar skal ha kompetanse om skogforhold og miljø på sin eigedom. Det vert imidlertid ikkje sett krav til kommunen som kontrollerande organ. Dette finner vi svært uheldig.

Med helsing

Ottar Brage Guttelvik
Ottar Brage Guttelvik
fylkesdirektør

Ole Syltebø
Ole Syltebø
landbruksdirektør